

השתלמות מוכרת בסיעוד בתחום פוריות

מבנה ותיאור התכנית לשנת 2023

תיאור כללי של תכנית ההשתלמות:

התכנית נועדה להכשיר אחיות מוסמכות לתחום הפוריות והפריה חוץ גופית תוך הקניית ידע, מיומנויות קליניות ובין אישיות המאפשרות תפקוד מקצועי ומתן טיפול לאישה/לזוג במהלך הניסיונות להרות וטיפולים. מסגרת ההשתלמות מורכבת מהרצאות פרונטליות, תרגולים, סדנאות, סימולציות והתנסויות קליניות.

תחום ייחודי – תכנית עיונית (319 שעות לימוד):

התכנית הייחודית בפוריות תכלול נושאים קליניים מחייבים, הקשורים לבריאות האישה בשנות הפוריות, במצבים מיוחדים כגון, גירוי יתר שחלתי, הריון מרובה עוברים, פונדקאות, תרומת ביציות ושימור פוריות.

התנסות קלינית:

264 שעות לאחיות ללא ניסיון בתחום הפוריות

160 שעות לאחות IVF עם ניסיון של שנתיים לפחות במשרה מלאה או שווה ערך

*במסגרת ההתנסות הלומדים ירכשו מיומנויות אומדן, זיהוי וטיפול כוללני.

*תנאי הגשה למבחן ממשלתי מותנה בעמידה בהצלחה בחלק העיוני והקליני של תוכנית הלימודים המחייבת.

ת כ נ י ת ל י מ ו ד י ם

שם הקורס	שעות	יחידות לימוד*
1. מבוא לרפואת פוריות	24	
2. אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה	8	
3. חוק ומשפט	16	
4. ניהול סיכונים, איכות ובטיחות הטיפול	12	
5. מניעת זיהומים בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית	4	
6. טכנולוגיות ואמצעים לאבחון	12	
7. פתופיזיולוגיה של אי פוריות	40	
8. מבוא לגנטיקה והגנום האנושי	24	
9. שיטות טיפול במצבי אי פוריות	38	
10. שימור פוריות	8	
11. השלכות של טיפולי פוריות	16	
12. שאיבת ביציות	12	
13. טיפול תרופתי וניהול הטיפול בסימנים וסימפטומים	8	
14. סוגיות נבחרות בבריאות האישה	28	
15. מיומנויות תקשורת	18	
16. A.C.L.S. – Advanced Cardiac Life Support	16	
17. ליווי בטיפול פוריות, בהריון וכישלון	18	
18. פעולות סיעוד, פעולות חריגות, סימולציה, הצגת Case Study	17	
סה"כ תוכנית עיונית	319	
התנסות קלינית ללא ניסיון	264	
ניסיון של שנתיים ביחידת IVF	160	
סה"כ כללי ללא ניסיון	583	
סה"כ כללי אחיות יחידות IVF עם ניסיון שנתיים	479	

*יחידת לימוד שווה 14 שעות לימוד.

1. מבוא לרפואת פוריות (24 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהתפתחות ההיסטורית של רפואת הפוריות, אפידמיולוגיה, תפקיד הסיעוד, פוריות והלכה בכל הדתות, הורות על כל גווניה.

תכני הקורס:

- התפתחות היסטורית של רפואת הפוריות
- אפידמיולוגיה של אי פוריות
- אפידמיולוגיה של בריאות האישה והגבר
- תפקיד האחות בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית בקהילה וביחידות הפרייה חוץ גופית
- רצף הטיפול בין בית חולים לקהילה
- אי פוריות בהיבט ההלכתי – פוריות והלכה ביהדות נצרות, אסלאם, דרוזים ואחרים
- הכרת מודלים משפחתיים שונים וסוגיות פסיכולוגיות מרכזיות במשפחות החדשות – הורות להט"ב, הורות יחידנית, טרנסג'נדר

2. אנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה (8 שעות)

תיאור הקורס:

קורס זה ידון באנטומיה ופיזיולוגיה של מערכת הרבייה בנקבה ובזכר.

תכני הקורס:

- אנטומיה פיזיולוגיה של מערכת המין הנקבית, מחזור הווסת והציר ההורמונלי
- אנטומיה פיזיולוגיה של מערכת המין הזכרית

3. חוק ומשפט (16 שעות)

תיאור הקורס:

קורס זה ידון בחוקים ותקנות בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית. בקורס יילמדו ההיבטים המשפטיים בהגדרת מעמדה המשפטי של האחות והיבטים חוקיים המשפיעים על עבודתה בתחום.

תכני הקורס:

- חוקים, פסקי דין ואספקטים משפטיים הקשורים לטיפול בחולים.
- סוגיית ההסכמה מדעת, חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, פסקי דין המתייחסים

למעמד המשפחה והאפוטרופוס כשותפים לקבלת החלטות בטיפול בחולה.

- היבטים בסדר הדין הפלילי - חוק העונשין.
- המסגרת החוקית המעגנת את העיסוק בסיעוד: פקודת הרופאים, תקנות בריאות העם וחוק המרשם הפלילי.
- היבטים של סמכות, אחריות ומתן דין בעבודת האחות.
- חוקים, תקנות, חוזרים ונהלים הרלוונטיים לתחום הפוריות: תקנות בריאות העם בהפריה חוץ גופית, בנק הזרע, תרומת ביצית, שימור פוריות סוציאלי ורפואי, פונדקאות
- דיון בדילמות אתיות ומשפטיות המתעוררות במסגרת הטיפול לרבות אתיקה ביחסי מטפל מטופל - בניית אמון ואי חריגה מגבולות הטיפול המקצועיים במפגש הטיפולי.
- זכויות סוציאליות ומיצוי זכויות במהלך הריון וטיפולי פוריות
- מניעת גזענות, אפליה והדרה
- חוק שוויון הזדמנויות לבעלי מוגבלויות

4. ניהול סיכונים, איכות ובטיחות הטיפול (12 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יתמקד בהקניית כלים לקידום איכות ובטיחות הטיפול.

תכני הקורס:

- תרבות של בטיחות וניהול סיכונים ברפואה ובמסגרת המשפטית
- אתגרים בעבודות יחידת IVF
- סטנדרטיזציה של יחידות IVF
- סדנת גילוי נאות כחלק מניהול סיכונים
- כשלים פוטנציאליים ותהליך ניהול סיכונים במעבדות להפריה חוץ גופית
- חשיבות התיעוד הרפואי ושמירת הרשומה ביחידת IVF
- קשר ותקשורת בין הצוות למטופלות ביחידות הפוריות
- ניירות עמדה של האגוד המקצועי בתחום הפוריות
- סוגיות משפטיות, הסכמה וידוע לגבי PGD ו PGD
- תפיסת בטיחות הטיפול מתוך הצגה ותחקירי מקרה
- יודגשו היבטים בניהול סיכונים ותחקור אירועים חריגים

5. מניעת זיהומים בתחום הפוריות והפרייה חוץ גופית (שעות 4)

תיאור הקורס:

הקורס יקנה ידע בעקרונות ניקוי וחיטוי בסביבת מעבדות IVF וטיפול באוכלוסיות עם נשאות למחלות נגיפיות מדבקות (כגון: HIV וצהבת)

תכני הקורס:

- חיטוי וניקוי של מתחם חדרי ניתוח, התאוששות ומעבדות IVF
- טיפולי פוריות בנשאי HIV, הפטיטיס
- מחלות ויראליות נוספות כגון: Rubella, CMV, קורונה

6. טכנולוגיות ואמצעים לאבחון (12 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יתמקד בחשיבות השימוש בטכנולוגיות חדשות ומקומה של האחות כמרכזת טיפול והטכנולוגיה ככלי מסייע; שימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת לצורך ניטור מרחוק, אבחון, מתן טיפול, מניעה, מחקר והערכה, הדרכת מטופלים, ומתן ייעוץ. שירות זה יכול להינתן מתוך מרפאה, בית חולים, מוקד ומהבית (Telemedicine).

Telemedicine ועד להיות שירות נלווה למודל הטיפול השמרני. האח/ות המספקת שירות דרך telemedicine זקוק/ה לידע בנושא ולמיומנויות טכנולוגיות, אומדן, תקשורת מול מטופל תוך שימור האמפטיה והחמלה, תקשורת בצוות רב מקצועי, הדרכות, ניהול נתונים וקבלת החלטות. שימוש ב-telemedicine כולל היועצות וירטואלית עם מטופל, מטפל, ביקור מרפאה וירטואלי, ניטור מרחוק, והעברת נתונים.

בנוסף, ילמדו בדיקות עזר מעבדתיות ודימות המשמשות כאמצעי חשוב ובלתי נפרד להשלמת אומדן מצבו של החולה הכרוני והטיפול בו.

תכני הקורס:

המודל הטיפולי ב-Telemedicine, חידושים וטכנולוגיות בשימוש ברפואה וסיעוד:

- מושגים ב-Telemedicine: טלהרפואה, טלהסיעוד, טלהבריאות, טלהניטור
- יתרונות המודל הטיפולי ב-Telemedicine
- טיפול קונבנציונלי לעומת ב-Telemedicine
- מתן טיפול מבוסס ראיות ב-Telemedicine
- סטנדרטים, מדיניות ורגולציה, אתיקה והיבטים חוקיים

- ידע על מערכות מידע ו – Telecommunications, אפליקציות שונות בשימוש לניהול מחלות, סנסורים ואמצעי ניטור מרחוק, אחסון ושליחת: תמונות, וידאו, אודיו ונתונים קליניים
- כשירות לאח/ות המטפלים ב-Telemedicine
- איסוף נתונים, רישום ודיווח, היועצות והעברת מידע בצוות רב מקצועי
- שימושים במחקר
- תרגול תיאורי מקרה
- רפואה מותאמת אישית
- הקניית ידע ומתן כלים לבחירת בדיקות העזר ואמצעי האבחנה המתאימים למטופל:
  - פיענוח בדיקות דם
  - בדיקות הדמיה בתחום הפוריות
  - פיענוח בדיקות זרע

7. פתופיזיולוגיה של אי פוריות (40 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בתהליכים פתופיזיולוגיים של אי פוריות ומערכת הרבייה בנשים ובגברים, יקנה מיומנויות אומדן והתערבות, במטופל/ת במהלך ברור אי פוריות.

תכני הקורס:

- פתופיזיולוגיה אנדוקרינולוגית
- תסמונת השחלות הפוליציסטיות Polycystic Ovary Syndrome
- פוריות הגבר ו- Azoospermia
- אי פוריות על רקע בלתי מוסבר
- גורמים סביבתיים לאי פוריות
- גורמים מכאניים לאי פוריות כגון: מצבים פוסט-אופרטיביים באזור האגן או באיברי מין נקביים, קוניזציה, כריתת חצוצרות, הידבקויות
- Endometriosis גוף ונפש
- Vaginal Agenesis
- כשל שחלתי
- הפלות חוזרות וטרומבופיליות

8. מבוא לגנטיקה והגנום האנושי (24 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בגנטיקה והגנום האנושי, מושגים, תסמונות, מחלות, יעוץ ואבחון גנטי במטופל/ת במהלך ברור אי הפוריות.

תכני הקורס:

- מושגי יסוד בגנטיקה גנטיקה בסיסית : תא, גרעין, כרומוזומים, חקר הכרומוזומים (ציטוגנטיקה)
- מחלות תורשתיות (הקשר פרה -נטאלי) גנטיקה מונוגמית (צורת הורשה אוטוזומאלית- מוזאיקה)
- בדיקות סקר גנטי ואיתור סיכון מוגבר למחלה גנטית תורשתית בתקופה הפרה-נטלית ייעוץ גנטי טרום הריוני:
- בדיקות סקר בישראל בסל ושאינן בסל מתי מבצעים, מה נבחר לבצע, הסיבות לבחירת הבדיקה
- Pre Implantation Genetic Testing for Monogenic/single gene defects (PGT-M)
- Pre implantation Genetic Testing for Aneuploidies (PGT-A)
- Pre implantation Genetic Testing for Structural Chromosomal Rearrangements (PGT-SR)
- בדיקות טרימסטר I וטרימסטר II , כגון: שקיפות עורפית, Non Invasive Prenatal Screening (NIPS), סיסי שליה ומי שפיר
- היבט משפטי הכרות עם חוק הגנטיקה, נהלים וחוזרים רלוונטיים לתחום הגנטיקה
- סוגיות אתיות בגנטיקה (הלכה וגנטיקה, שאלות אתיות נפוצות בקרב מטפלים)
- בחירת מין היילוד
- אח/ ות יועצת גנטי/ת

9. שיטות טיפול במצבי אי פוריות (38 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בשיטות טיפול תרופתיות, כירורגיות, רפואה משלימה במצבי אי פריון והדרכה

לכל אורך התהליך.

תכני הקורס:

- טיפול תרופתי
- טיפולים שמרניים
- טיפולים פולשניים
- טיפולים כירורגיים
- טיפול משלים
- תזונה ופוריות
- פעילות גופנית ופוריות
- פונדקאות
- אמבריולוגיה תהליכי עבודה במעבדת IVF
- שימוש בתרומת גמטות (זרע, ביצית)
- טיפול בכישלונות חוזרים

10. שימור פוריות (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בסוגיות הקשורות בטיפול במטופלות ובמטופלים הנזקקים לשימור פוריות.

תכני הקורס:

- היבט רפואי
  - אונקולוגיה
  - כשל שחלתי גנטיקה
  - Endometriosis
  - סיבות רפואיות נוספות, כגון: היעדר רחם, מלפורמציות, הידבקות
- היבט חברתי

11. השלכות של טיפולי פוריות (16 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהכרת סיבוכים הקשורים בטיפולי פוריות ומניעתם.

תכני הקורס:

- Ovarian Hyper Stimulation Syndrome (OHSS)
- הריון מרובה עוברים
- תסביב שחלתי
- זיהומים
- דימומים
- הריון חוץ רחמי
- הריון הטרוטופי
- הריון כימי
- הקשר בין טיפולי פוריות וממאירות
- הקשר בין מומים וטיפולי פוריות
- פגות
- כאב ואי פוריות

12. שאיבת ביציות (12 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בשמירה על בטיחות המטופלת העוברת שאיבת ביציות בכל שלבי ההתערבות.

תכני הקורס:

- **טרום שאיבה**
  - קבלת מטופלת/ת עם דגשים ייחודיים לתהליך
  - אימות נתונים
  - פסק זמן / ניתוח בטוח
- **מהלך שאיבה**
  - בטיחות פיסית
  - ניטור מאזן נוזלים
  - בטיחות ושימוש במכשור
  - ספירת חומרי ספיגה
  - טיפול בדגימות
- **השגחה לאחר שאיבה**
  - זיהוי וטיפול בסיבוכי הרדמה וטיפול תרופתי בהרדמה
  - זיהוי וטיפול בהפרעות קצב שכיחות
  - אומדנים רלוונטיים וטיפול, כגון: הכרה, המודינמי, נשימתי וכאב
  - בטיחות מטופלת לאחר הרדמה

▪ שחרור

- הדרכת מטופלות לשחרור לאחר פעולה כירורגית
- הדרכה לטיפול תרופתי בתמיכה לוטאלית
- הדרכה לטיפול תרופתי אחר (כולל תמיכה פרוגסטטיבית)

13. טיפול תרופתי וניהול טיפול בסימנים וסימפטומים (8 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בכלים ובמיומנויות לאיתור מידע זמין אודות מתן טיפול תרופתי.

- אומדן, אבחון, התערבות והערכה בסימנים וסימפטומים נלווים לטיפול הפריזון.

13.1 איתור מידע על טיפול תרופתי כולל תרגול

- התווייה של התכשיר הרפואי
- מסגרת הכללה בסל
- הנחיות נטילה
- אזהרות לגבי התכשיר
- התויות נגד לשימוש

האתרים המחייבים:

- מאגר התרופות של משרד הבריאות
- מאגר התרופות של ארגון הרוקחות בישראל

האתרים המומלצים:

Uptodate
Micromedex

13.2 ניהול טיפול בסימנים וסימפטומים

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק אומדן, אבחון, התערבות והערכה בסימנים וסימפטומים נלווים לטיפול הפריזון.

תכני הקורס:

- תרגול שימוש במפות טיפוליות ואלגוריתמים קליניים
- הסימפטומים שיילמדו כוללים:
  - כאב
  - בחילות והקאות

14. סוגיות נבחרות בבריאות האישה (28 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לקידום בריאות האישה לאורך רצף החיים.

תכני הקורס:

- תכנון משפחה ומניעת הריון
- הריון מעל גיל 45, פערים בין גיל הפוריות החברתי – פסיכולוגי ובין גיל הפריון הפיזיולוגי
- תפקוד מיני
- דמוי גוף ומיניות
- גיל המעבר
- אלימות נגד נשים
- רפואה מונעת: בריאות השד / צוואר הרחם
- מעקב אחר מטופלת עם רקע רפואי להריון בסיכון גבוה
- נפגעות תקיפה מינית
- אימוץ

15. מיומנויות תקשורת (18 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יקנה כלים לפיתוח מודעות עצמית מקצועית הכוללת מיומנויות הקשבה, תמיכה, הכלה ואמפטיה, כישורי ייעוץ ואימון לבריאות, והנחיית קבוצות כולל תרגול.

תכני הקורס:

15.1. כישורי ייעוץ ואימון לבריאות פרטני וקבוצתי

- מיומנויות הריאיון המוטיבציוני
- מודלים של הדרכה ואימון לבריאות (כולל: איסוף נתונים, תצפית)
- התמודדות עם התנגדויות
- קבלת החלטות הקשורות לייעוץ והדרכה

15.2. הנחיית קבוצות

- סוגי קבוצות
- Setting חוזה קבוצתי
- מסר גלוי וסמוי
- תהליכים בקבוצה
- הרצאה מול הנחייה
- מחזורים בחיי קבוצה
- סגנונות הנחייה
- ניהול טיפול בצוות רב מקצועי- גישות מתקדמות בניהול הטיפול במטופל

16. A.C.L.S. – Advance Cardiac Life Support (16 שעות)

תיאור הקורס:

קורס החיאה מתקדם זה ישפר מיומנויות החיאה תוך עדכון ידע ותרגול מצבי חירום רפואיים. עמידה במבחן מסכם הינה חובה ומקנה תעודה אשר תקפה לשנתיים מיום הוצאתה.

17. ליווי בטיפול פוריות, בהריון וכישלון (18 שעות)

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהיבטים פסיכוסוציאליים של ליווי מטופלות ומטופלים לאורך התהליך הטיפולי באי פריון.

תכני הקורס:

17.1 . משלב ברור אי פוריות וליווי עד שבוע 9:

- ליווי פסיכוסוציאלי
  - תמיכה תרופתית
  - הדמיה
  - שינויים פיזיולוגים
- 17.2 ליווי באובדני הריון

- מוקדי הטיפול הרגשי באובדני הריון
- אינטימיות ומיניות במהלך טיפולי פוריות ובשעת אובדן

18. פעולות סיעוד, פעולות חריגות, סימולציה והצגת Case Study (17 שעות)

רשימה ביבליוגרפית מעודכנת לשנת 2023

קורס טיפול בפריון

מקורות משותפים לכל הקורסים

חוזרי מנהל הסיעוד-משרד הבריאות המתפרסמים מעת לעת הינם מליבת העשייה ועל כן מחייבים את המשתלמות להתעדכן באופן שוטף. אי לכך, כלל חוזרי מנהל הסיעוד שיפורסמו / יעודכנו עד למועד בחינת הגמר הממשלתית יהיו חלק מהסילבוס המחייב לבחינה.

Comerford, K. (Ed.). (2023). *Nursing 2023 Drug Handbook*. Philadelphia, PA: Wolters Kluwer.

מסגרת חוקית לעבודת האחות:

1. תקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות), תשס"א – 2001
https://www.health.gov.il/LegislationLibrary/Rofim_05.pdf
2. חוזר מנכ"ל מס' 43/2009 - פעולות סיעוד – עדכון חוזר 9/07 (מתאריך 17.05.07)
https://www.health.gov.il/hozer/mk43_2009.pdf
3. חוזר מנהל הסיעוד מס' 43/2001 – פעולות סיעוד
https://www.health.gov.il/hozer/ND43_01.pdf
4. חוזר מנהל הסיעוד מס' 45/2001 – קובץ הנחיות לביצוע פעולות חריגות, מהדורה רביעית מעודכנת
<https://www.health.gov.il/UnitsOffice/nursing/professionals/instructions/Documents/harigot.pdf>
5. חוזר מנהל הסיעוד מס' 177/2021 – אחריות משמרת במחלקות, מרפאות ויחידות טיפול (כלליות ומיוחדות) באשפוז ובקהילה – עדכון 2021
https://www.health.gov.il/hozer/ND177_2021.pdf
6. חוזר מנהל הסיעוד מס' 87/2010 - מתן מרשם בידי אח או אחות מוסמכים
https://www.health.gov.il/hozer/ND87_2010.pdf
7. חוזר מנהל הסיעוד 99/2013 – מומחיות בסיעוד
https://www.health.gov.il/hozer/ND99_2013.pdf
8. חוזר מנהל הסיעוד מס' 197/2022 – ריכוז הפעולות שנוספו מעת לעת לליבת העיסוק המקצועי
https://www.health.gov.il/hozer/nd197_2022.pdf
9. חוזר מנהל הסיעוד מס' 118/2016 – הבטחת רצף הטיפול הסיעודי בעת שחרור ממוסד רפואי, עדכון 2016
https://www.health.gov.il/hozer/ND118_2016.pdf
10. חוזר מנהל הסיעוד מס' 144/18 – מיצוי הפוטנציאל התפקודי של האחיות במערך האשפוז והקהילה
https://www.health.gov.il/hozer/ND144_2018.pdf
11. חוזר מנהל הסיעוד מס' 151/19 - תהליך העברת משמרת "מקל" – במערך האשפוז והקהילה
https://www.health.gov.il/hozer/ND151_2019.pdf
12. חוזר מנהל הסיעוד מס' 145/19 - איתור מסוכנות לנפילות בקרב מטופלים באשפוז ובקהילה
https://www.health.gov.il/hozer/ND145_2019.pdf

13. חוזר מינהל הסיעוד מס' 155/19 – אומדן, מניעה וטיפול בכאב על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/ND155_2019.pdf
14. חוזר מנהל הסיעוד מס' 154/19 – מניעה איתור והתערבות בכף רגל סוכרתית על ידי אחיות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה.
https://www.gov.il/BlobFolder/policy/nd154-2019/he/files_circulars_nd_ND154_2019.pdf
15. חוזר המנהל הכללי מס' 6/2021- טיפול בתלונות בעקבות פגיעה או הטרדה מינית במהלך טיפול רפואי. <https://www.gov.il/he/Departments/policies/mk06-2021>
16. חוזר מנהל הסיעוד מס' 188/2021 פיתוח מקצועי מתמשך של האחיות במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/nd188_2021.pdf
17. חוזר מנהל הסיעוד מס' 191/2022-תפקיד האחיות המוסמכת בטיפול במטופל עם חשד לאירוע מוחי חד במערך האשפוז והקהילה https://www.health.gov.il/hozer/nd191_2022.pdf
18. חוזר חטיבת הרפואה 11/2021 הנחיות למניעת זיהומים הקשורים בצנתרים בכלי דם לטווח קצר ולטווח ארוך https://www.health.gov.il/hozer/mr11_2021.pdf
19. חוזר מינהל הרפואה מס' 15/09 - הגבלה פיזית של מטופלים לצורך מתן טיפול רפואי https://www.health.gov.il/hozer/mr15_2009.pdf
20. חוזר חטיבת הרפואה מס' 9/2022 - הערכה, ניטור ושימוש מושכל בתכשירים לטיפול בכאב שאינו ממקום סרטני https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mr0092022/he/files_circulars_mr_mr09_2022.pdf
21. חוזר מינהל הסיעוד מס' 201/2022 בנושא: "תפקיד האחיות המוסמכת בתגובה אנפילקטית (Anaphylaxis) במערך האשפוז והקהילה" https://www.health.gov.il/hozer/nd201_2022.pdf

טיפול בפריון

1. American Heart Association. (2020). Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care.
<https://cpr.heart.org/en/resuscitation-science/cpr-and-ecc-guidelines/algorithms>
https://cpr.heart.org/-/media/cpr-files/cpr-guidelines-files/highlights/hghlghts_2020_ecc_guidelines_english.pdf
2. Taylor, H.S, Pal, L., & Selie, E. (2020). Speroff's Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility. 9th ed. Wolters Kluwer. Chapter: 3, 5, 8, 9, 10-11, 17, 25-30, 32-33.
3. Tortora, G.J., & Derrickson, B. (2017). Principles of Anatomy & Physiology. 15th ed. Wiley. Chapter: 28.1, 28.2, 29.12.

פוריות הגבר – פרק 28.1
פוריות האישה - פרק 28.2

חוקים והנחיות בזיקה לעשייה הסיעודית ותחום ההכשרה:

1. חוק שוויון הזדמנויות לבעלי מוגבלויות
2. חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה. (1988). כולל תיקון מספר 22 תשע"ה, 2014.
3. משרד הבריאות. (2013). מתודולוגיה ללמידה ארגונית מאירועים חריגים (תחקיר). המערך לבטיחות הטיפול, מנהל איכות ושירות
4. אמות מידה להפעלת שירותי בריאות מרחוק, חוזר המנהל הכללי 6/2019
5. השגחה וטיפול לאחר הרדמה – הנחיות, חוזר מינהל רפואה 19/99
6. היחידה לבטיחות הטיפול בבית חולים מבנה ותפקידים, חוזר מינהל רפואה 35/2012

IVF – כללי:

1. חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), תשנ"ו 1996 – הנחיות ליישום
2. תקנות בריאות העם (הפריה חוץ גופית), התשמ"ז 1987
3. תקנות בריאות העם (שמירת רשומות), התשל"ז- 1976.
4. תקנות בריאות העם (מעבדות רפואיות), תשל"ז-1977.
5. קווים מנחים למעבדות הפריה חוץ גופית – נוהל מס' (10) CL18-101, משנת 2014.
6. תקנות בריאות העם (בנק הזרע), התשל"ט – 1979
7. חוזר המנהל הכללי – כללים בדבר ניהולו של בנק זרע והנחיות לביצוע הזרעה מלאכותית מס' 20/07
8. חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו 1996
9. חוזר המנהל הכללי 7/2021 חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), תשנ"ו-1996 – הנחיות ליישום עידכון יולי 2021

החזרת טרום עוברים:

1. הנחיות למטופלים אודות שימוש בביציות מופרות ביחידות להפריה חוץ גופית, חוזר מינהל רפואה 08/2008
2. נוהל סימון ורישום עוברים מוקפאים, חוזר מינהל הרפואה 83/2001.
3. זיגוג (ויטרפיקציה) של ביציות 14/2010
4. הקפאת ביציות למטרת שמירת הפוריות של האישה 01/2011
5. תרומת ביציות, חוזר מנהל הרפואה 41/2011.
6. חוזר מנהל רפואה מס' 1/2011 "הקפאת ביציות למטרת שימור הפוריות של האישה."
7. חוזר מנהל רפואה מס' 16/2009 "הקפאת רקמת שחלה"

אבחון גנטי טרום השרשה – PGD:

1. קווים מנחים לביצוע אבחון גנטי טרום השרשה, חוזר מינהל רפואה 29/2013
2. הנחיות לביצוע אבחנה גנטית טרום השרשה, חוזר מנהל רפואה 50/2006
3. נוהל לבחירת מין הילוד באבחון גנטי טרום השרשה, חוזר מנכ"ל 21/2005

:IVM

1. הבטלת ביציות במעבדה IVM, חוזר מינהל רפואה 45/2009
2. מעבדות כללי (נהלים הרלוונטיים גם ל IVF) רישום דגימות מעבדה וסימון CL11004/3, נוהל מעבדות משנת 2014.
3. בטיחות לשינוע חומרים ביולוגיים זיהומיים ודגימות מעבדה רפואית מעבדתית, חוזר מנהל הרפואה, 21/2014
4. נוהלי בטיחות לעובדי מעבדה רפואית ועובדי פתולוגיה לטיפול במחוללי מחלות בסיכון גבוה (AIDS, Hepatitis B), חוזר אגף המעבדות מנובמבר 1998

נושאים כלליים:

משטח מצוואר הרחם וסריקה לגילוי מוקדם של נגעים טרום סרטניים של צוואר הרחם – נייר עמדה /101

הטיפול באישה בגיל המעבר – נייר עמדה 102/2021

ניירות עמדה של ארגון המיילדות והגניקולוגיה

גלולות למניעת הריון – נייר עמדה 104/2017

התקן תוך רחמי – נייר עמדה 105/2020

ניירות עמדה של האגודה הישראלית לחקר הפוריות

<https://www.ayala.org.il/ViewContent.aspx?CategoryId=7696>

נייר עמדה 201 – החזרת עוברים בתהליך הפריה חוץ גופית מאי 2018 (פורמט חדש)

נייר עמדה 203 – הפחתת עוברים 30.10.2008

נייר עמדה 204 – בירור הזוג הבלתי פורה 19.7.2009

נייר עמדה 205 – מניעה וטיפול בגירוי יתר שחלתי פברואר 2020 (פורמט חדש)

נייר עמדה 206 – תסמונת השחלות הפוליציסטיות (PCO) 24.2.2010

נייר עמדה 207 – תרומת ביציות 5.5.2010

נייר עמדה 208 – בנושא אנדומטריוזיס וטיפול פרוין 25.2.2014

נייר עמדה 209 – הפריה חוץ גופית 08.11.2017

נייר עמדה 210 – וירוסים בטיפול פרוין 10.5.2017

נייר עמדה 2011 – שימור פוריות אלקטיבי 16.7.2017

נייר עמדה 212 – Preimplantation Genetic Testing for Aneuploidy (PGT-A) ינואר 2020 (פורמט חדש)

נייר עמדה 213 – שימור פריון בנשים לפני טיפול בעל פוטנציאל גונדוטוקסי מאי 2018 (פורמט חדש)

נייר עמדה 214 – שימור פריון בנערים וגברים המועמדים לטיפול גונדוטוקסי או כריתת אשך פברואר 2020 (פורמט חדש)

נייר עמדה 215 – אובדני הריונות חוזרים פברואר 2021 (פורמט חדש)

התנסות קלינית בתחום פריון

מטרת ההתנסות:

ניהול טיפול ומתן מענה לצרכים ייחודיים במטופלות ומטופלים לאורך הרצף הטיפולי בבעיות פריון.

עקרונות:

- ההתנסות הקלינית תאפשר יישום הידע הנלמד במהלך ההשתלמות
- ההתנסות תאפשר אימון ותרגול בביצוע פעולות סיעוד רלוונטיות עד לרמת ביצוע עצמאי

יעדי ההתנסות:

- הכרת בדיקות אבחון ודימות בתחום הפריון
- הכרת שיטות טיפול שונות בתחום הפריון
- הכרת והפעלת פרוטקולים טיפוליים בתחום הפריון
- ניטור סימנים וסימטומים בתחום הפריון
- ניטור סיבוכים ומניעתם
- ביצוע אומדנים רלוונטיים
- בניית תוכנית טיפול סיעודית המותאמת לפרוטוקול טיפול אישי
- ניטור ומניעת סיבוכים בטיפולי פוריות
- יתנסה בכל פעולות הסיעוד בסימולציה או בצפייה בביצוע במצב אמת
- אומדן צורכי הדרכה וייעוץ למטופלים ומטופלות
- הכרות והפעלת טכנולוגיות רלוונטיות
- יחשף ויתרגל קבלת החלטות על:
  - להחלטה על מתן חמצן ב – High Flow
  - המשך טיפול בדקפטייל במטופלות לצורך שימור פוריות
  - התחלת טיפול הורמונלי בכפוף להנחיות בתחום ופרוטקול טיפולי אישי
  - התחלת תכנית טיפול להחזרת עוברים מוקפאים או מופשרים בכפוף להנחיות בתחום ופרוטקול טיפולי אישי
  - מתן מרשמי המשך למטופלת בכפוף להנחיות בתחום ופרוטקול טיפולי אישי
  - התחלה או שינוי במתן טיפול בתמיכה לוטאלית לאחר שאיבת ביציות
  - הפנייה ליעוצים
  - טיפול תרופתי נגד כאב
  - החלטה על מתן נוגדי בחילה
  - זיהוי מצבים בהם קיים חשד לגירוי יתר שחלתי /תסביב שחלה
  - הפנייה לבדיקות הכנה לטיפולי פוריות
  - שאיבת דם לסוג והצלבה, הזמנת דם ומוצריו

מטלות ההתנסות:

1. התנסות בכל המיומנויות המפורטות, ע"פ פעולות הסיעוד שהוגדרו במהלך התנסות קלינית ו/או בסימולציה.
2. הצגת Case Study (הצגת מקרה) בכיתה
3. ביצוע סימולציות לתרגול מגוון מצבים ופעולות סיעוד

היקף שעות התנסות:

תוכנית ההתנסות לומדים ללא שנתיים ניסיון קליני בתחום הפוריות:

שעות התנסות	היחידה
160 שעות	מרפאת IVF (כולל US, שימור פוריות)
32 שעות	חדר ניתוח IVF התאוששות ואשפוז יום
40 שעות	מרפאת פוריות / קהילה
8 שעות	גנטיקה
16 שעות	מעבדת IVF
8 שעות	מעבדת זרע / פוריות הגבר
264 שעות	סה"כ

תוכנית ההתנסות לומדים עם שנתיים ניסיון קליני מבית החולים במשרה מלאה או שווה ערך

בתחום הפוריות:

שעות התנסות	היחידה
80 שעות	מרפאת IVF (כולל US, שימור פוריות)
16 שעות	חדר ניתוח IVF התאוששות ואשפוז יום
40 שעות	מרפאת פוריות / קהילה
8 שעות	גנטיקה
8 שעות	מעבדת IVF
8 שעות	מעבדת זרע / פוריות הגבר
160 שעות	סה"כ

פעולות סיעוד ופעולות חריגות - תחום פוריות

*נדרש ביצוע/תרגול של כל הפעולות בטבלה של 10 פעמים לפחות תחת השגחה לא כולל סעיפים: 6,7,8

מחלקה	תאריך	חתימה וחותמת המדריך	שם המדריך	רמת ביצוע מינימלית נדרשת	פעולות סיעוד	
				עצמאית תחת השגחת מדריך קליני	החלטה על התחלת טיפול ב: GnRH agonist FSH LH FSH+LH	1.
					החלטה על התחלת טיפול להחזרת עוברים מופשרים במחזור טבעי או Hormone Replacement Therapy	2.
					מתן מרשמי המשך למטופלות מתוך קבוצת התרופות: GnRH agonist GnRH antagonist FSH LH FSH+LH Progesterone Estrogen	3.
					לאחר שאיבת ביציות החלטה על התחלת/ שינוי במתן הטיפול ובחירה מתוך רשימת תרופות ודרכי מתן I.M, P.O, P.V של LUTEAL SUPPORT (Progesterone) ואסטרוגנים. מתוך התרופות: Progesterone Estrogen	4.
					החלטה על טיפול תרופתי נגד כאב ביחידת התאוששות/ אשפוז יום	5.
					החלטה על מתן נוגדי בחילה ביחידת התאוששות/ אשפוז יום בתכשירים מסוג:	6.
				סימולציה	שאיבת דם לסוג והצלבה, הזמנת דם ומוצריו, בהתאם לכללים החלים במערכת הבריאות על לקיחת דם ומוצריו	7.
					החלטה על מתן חמצן באמצעות מערכת זרימה גבוהה והפסקתו למטופל מבוגר לאחר פעולה פולשנית בהרדמה כללית	8.